

FV regio DILBEEK vzw

NIEUWSBRIEF

Jaargang 15

nummer 7/8

juli/augustus 2020

Familiekunde Vlaanderen regio Dilbeek vzw is een regionale afdeling van Familiekunde Vlaanderen vzw. Ons werkgebied omvat volgende fusiegemeenten: Affligem, Asse, Beersel, Bever, Dilbeek, Drogenbos, Gooik, Galmaarden, Grimbergen, Halle, Herne, Hoeilaart, Kapelle-op-den-Bos, Lennik, Liedekerke, Linkebeek, Londerzeel, Meise, Merchtem, Pepingen, Opwijk, Overijse, Roosdaal, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Ternat, Vilvoorde, Wemmel.

Advies, opleiding, overleg, uitwisseling van ervaring, ontmoeting en samenwerking op het vlak van familiekunde en verwante wetenschappen staan daarbij centraal.

Brusselmans Jean (1884-1953)

VOORWOORD

Deze zomereditie van onze nieuwsbrief staat volledig in het teken van kunstschilder Jean Brusselmans. Wij hebben de kwartierstaat van hem en van zijn echtgenote Frisch Justine kunnen samenstellen en ook aan zijn jongere broer Michel, een gewaardeerd componist, schenken we aandacht.

Wij wensen jullie een fijne en gezonde vakantie toe en hopen jullie allen in september weer te mogen verwelkomen op onze activiteiten.

BRUSSELMANS JEAN (1884-1953)

Jean Brusselmans (Brussel, 13 juni 1884 – Dilbeek, 9 januari 1953) was een Belgisch schilder.

Foto: <https://www.facebook.com/pg/Jean-Brusselmans-133816986704007/posts/>

Brusselmans begon als graveur en lithograaf, maar legde zich na 1904 enkel nog toe op de schilderkunst. Hij volgde een opleiding aan de academie te Brussel. Zijn vroege werk (1900 tot 1912) is gekenmerkt door zowel realisme als impressionisme. Tussen 1912 en 1920 had hij een zogenaamde *Brabants fauvistische periode*, mede onder invloed van zijn vriendschap met Auguste Oleffe, Rik Wouters en Ferdinand Schirren. Vanaf 1920 ontwikkelde hij een persoonlijke stijl die gekenmerkt is door geometrische en gestileerde composities en het gebruik van grote kleurvlakken en constructieve verftoetsen. De structuur van zijn werk is gewild streng en reliëfloos, bijna ascetisch. Het coloriet van zijn werken uit die periode is hevig. (1)

Van 1924 tot aan zijn dood in 1953 woonde hij in Dilbeek. De Brusselmansstraat in de Kaudenaardewijk is naar hem genoemd. Hij woonde er in het nr. 4.

Jonge jaren

Jean Brusselmans komt ter wereld op 13 juni 1884 te Brussel in een gezin van bescheiden afkomst, waarin niettemin veel interesse voor cultuur bestaat. Als tweede kind van vier legt hij een bijzondere belangstelling aan de dag voor de Images d'Épinal, de negentiende-eeuwse volkse, populaire prenten die aan de basis liggen van de stripcultuur. Hij begint dit soort werk na te tekenen. In 1898 gaat Jean in de leer bij een Brusselse steendrukkerij. In de avonduren

volgt hij tekenlessen aan de Brusselse academie. Zijn leraar is de schilder Jean Delville. Brusselmans borstelt in die tijd zijn eerste landschappen — een thema dat hij tot aan zijn dood zal blijven verkennen.

Omdat na verloop van tijd blijkt dat steendrukken niet echt zijn ding is, geven zijn ouders hem toestemming om een opleiding schilderkunst te volgen aan de Brusselse academie. Zijn nieuwe leraar is Isidore Verheyden.

In 1904 maakt de jonge Brusselmans kennis met de schilders Rik Wouters en Edgard Tytgat. Tijdens een tentoonstelling van de kunstenaarsgroep La Libre Esthétique in Brussel raakt hij onder de indruk van het werk van onder anderen de Franse schilders Georges Seurat en Paul Cézanne. Vooral die laatste zal van grote betekenis blijken voor zijn latere werk. Nog in 1904 wint Brusselmans met een van zijn landschappen de Prix Donnay voor landschapsschilderkunst. Dit zet hem ertoe aan de academie te verlaten en zich volledig aan de schilderkunst te wijden. Later zal hij over zijn academieperiode zeggen dat hij noch van Delville noch van Verheyden veel advies heeft opgestoken en dat hij vooral de oude meesters in de musea bestudeerde.

Van stad tot kust

In 1907 huurt Brusselmans samen met Rik Wouters een atelier op een zolder in de Twaalf Apostelenstraat te Brussel. De daaropvolgende jaren staan in het teken van een artistieke ontdekkingsstocht. Brusselmans ontwikkelt een scherp oog voor ritmische patronen, dessins en geometrische motieven in alledaagse onderwerpen: de jurk van zijn vrouw, een storm op zee, borden in een servieskast, een winterlandschap. Brusselmans schematiseert en abstraheert, maar evolueert nooit volledig naar non-figuratieve kunst. Door zijn ontmoeting met de schilder Auguste Oleffe verblijft hij regelmatig aan de Belgische kust om er te schilderen. De passie die Brusselmans voor de kust ontwikkelt, komt in een groot aantal van zijn werken tot uiting. Zo raakt hij in de periode 1938-1939, wanneer hij veel schildert in Oostduinkerke en Heist, gefascineerd door de regenbuien boven de zee, die grote schaduwen afwerpen.

Nog in 1907 leert Brusselmans in de Brusselse Muntchouwburg Marie-Léonie Frisch kennen, met wie hij op 30 september 1911 huwt en die tientallen jaren voor hem zal poseren. Hun enig kind Armand is dan al een jaar oud. Het jonge gezin vestigt zich in Ukkel en Brusselmans verkrijgt via Oleffe toegang tot de kunstkring L'Effort. Daar maakt hij kennis met James Ensor en Léon Spilliaert. Hij ontmoet in die periode ook de uit het Franse Maçon afkomstige Georges Giroux, die werk van hem begint te verzamelen en een jaar later in de Brusselse Koningstraat een bijzonder prestigieuze galerie opent.

In 1912 stelt Brusselmans samen met Constant Permeke, Léon Spilliaert en Edgard Tytgat tentoon in Galerie Georges Giroux. Ondanks de positieve kritieken verloopt de verkoop van zijn werk erg moeizaam. De jonge dichter René Lyr (pseudoniem van René Vanderhaeghe), een Brusselmans-verdediger van het eerste uur, stelt niet zonder ironie vast dat de schilder niet virtuoos wil worden. Hij beschrijft hem als eerlijk en ruw. Nog in 1912 vestigt het gezin Brusselmans zich in de Brusselse gemeente Koekelberg, waar Jean met vrienden de kunstkring Le Clan du Paruck opricht.

Oorlogsjaren

Een jaar later verhuist het gezin Brusselmans opnieuw, ditmaal naar de Soldatenstraat in het Brusselse Sint-Agatha-Berchem. Op uitnodiging van Octave Maus neemt Jean in 1914 deel aan het laatste salon van La Libre Esthétique, samen met onder anderen Rik Wouters en Gustave Van De Woestyne. Hij ontmoet er de kunsthistoricus Hippolyte Fierens-Gevaert, de

eerste conservator van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Brussel en een vurig verdediger van Brusselmans' werk.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog betreft het gezin Brusselmans tijdelijk de woonst van Jeans zus Jeanne in Oudergem. De Brabantse fauvisten Ferdinand Schirren en Auguste Oleffe komen er geregeld over de vloer. Na de wapenstilstand strijkt Jean met zijn gezin neer in Sint-Jans-Molenbeek. Hij beschildert er reclamepanelen om zich van inkomsten te voorzien. Hij legt in die tijd ook contacten met literaire critici zoals August Vermeulen en Herman Teirlinck.

Dilbeek

In de periode 1922-1923 schildert Brusselmans veel in de omgeving van Dilbeek. Met collega-schilders en verzamelaars maakt hij tussendoor uitstapjes naar de kust. In 1924 koopt het gezin Brusselmans een huis in Dilbeek. Vanaf dan vormt de directe omgeving de belangrijkste inspiratiebron voor de kunstenaar.

Nog in 1924 stelt Brusselmans tentoon in de belangrijke Brusselse galerie Le Centaure. In de periode 1925-1930 verblijft en werkt hij bijna elke zomer aan de Belgische kust. Hij stelt ook tentoon in de Brusselse galerie A la Vierge Poupine van de anarchistische dichter en acteur Geert Van Bruaene en de dichter Paul van Ostajen.

De kunstcritici zijn hem echter niet altijd gunstig gezind. Steeds opnieuw botsen ze op het probleem dat ze de schilder onmogelijk in een hokje kunnen stoppen. Brusselmans vaart op stilistisch vlak dan ook een volstrekt eigenzinnige koers. Bovendien doet hij weinig moeite om zich tussen de groten van zijn tijd te wurmen.

Dilbeek is zijn vaste stek en het is daar dat hij in die tijd van een grote productie blijk geeft. Het zijn de jaren die als de aanloop naar zijn beste jaren kunnen worden beschouwd: de jaren 30 en 40. Maar voor het zover is, treedt hij toe tot de kunstenaarsvereniging L'Art vivant, waar ook Gustave De Smet, Floris Jespers, Albert Servaes, Edgard Tytgat en Frits Van den Berghe lid van zijn.

Erkenning, ridder, schilder om den brode

In 1931 maakt Brusselmans kennis met de kunstcritici en broers Paul en Luc Haesaerts. Zij steunen hem financieel en zetten een retrospectieve voor hem op in het PSK. Nog in 1931 wordt hij tot Ridder in de Leopoldsorde benoemd, wat voor hem financieel geen enkel verschil maakt. In 1933 ziet hij zich zelfs genoodzaakt een deel van zijn meubilair te verkopen om de eindjes aan elkaar te kunnen knopen.

In dezelfde periode verliezen de menselijke figuren op Brusselmans' doeken elke persoonlijkheid en krijgen ze het karakter van volkstypes. Zijn stilleven worden dan weer opsommingen van naast en boven elkaar geplaatste kleur- en beeldvlakken. Het is zijn eigen interpretatie van de werkelijkheid. Tussendoor neemt Brusselmans om den brode opdrachten aan en werkt hij onder meer aan de decors van voorstellingen in het PSK en de Muntschouwburg. In 1934 stelt hij individueel tentoon bij Galerie Manteau in Brussel. In 1937 volgt er een solotentoonstelling in het PSK, waar hij eindelijk wat verkoopt.

Donkere jaren

Dan breekt de Tweede Wereldoorlog uit, tijdens dewelke Brusselmans nauwelijks schildert. Zijn vrouw en hij worden ziek, de onbetaalde rekeningen stapelen zich op en de elektriciteitstoevoer wordt afgesneden. In 1943 sterft zijn vrouw van ontbering. Als Brusselmans in de oorlogsjaren toch voor zijn schildersezels plaatsneemt, borstelt hij vooral winterlandschappen en stilleven.

Een schrale troost in die tijd is dat de jonge deelnemers aan de tentoonstelling 'Jeune Peinture Belge' in het PSK in Brusselmans een belangrijke voorloper van hun eigen werk zien. In

dezelfde periode verwerft de directeur van de Kortrijkse Katoenspinnerij en kunstverzamelaar Tony Herbert zijn eerste schilderijen van Brusselmans. De industrieel zal gaandeweg uitgroeien tot een van de belangrijkste privéverzamelaars van Brusselmans' werk.

Volwaardige erkenning

Kort na de oorlog ontmoet Brusselmans de jonge tekenlerares Mariette Richald, die zijn vriendin wordt. De kunstenaar komt er stilaan weer bovenop. In 1947 stelt hij voor het eerst tentoon in het buitenland, in de Galerie de France in Parijs. Ook de Brusselse Galerie Apollo van Robert Léon Delevoy toont regelmatig werk van hem. In 1950 vereert het PSK hem nogmaals met een retrospectieve. Eindelijk volwaardige erkenning. Lang kan Brusselmans er echter niet van genieten, want op 9 januari 1953 overlijdt hij thuis aan een hartaanval.

Grafzerk

Jean Brusselmans en zijn echtgenote liggen begraven op de gemeentelijke begraafplaats te Dilbeek.

Het graf met grafteken van de kunstschilder Jean Brusselmans is beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de architecturale en historische waarde. Hardstenen sober vormgegeven modernistisch grafteken zonder enige religieuze connotatie. Het grafteken bestaat uit een rechthoekige bodemplaat die beide graven afdekt, erbovenop een kleinere hardstenen zerk met opliggende metalen letters "J.B Busselmans / J. Marie Frisch" en een stèle met ingekapte letters. Op de stèle staat in het typische handschrift van Jean Brusselmans het opschrift "L'existence/ d'un artiste/ est toujours/ héroïque/ Jean Brusselmans". (3)

In het gemeentemuseum Den Haag liep van 17 februari tot 10 juni 2018 de tentoonstelling 'Jean Brusselmans – Mijn Vlaanderenland'

<http://www.gemeentemuseum.nl/>

Bronnen:

(1) Wikipedia

(2) Doorbraak.be

(3) Agentschap Onroerend Erfgoed 2020: Grafteken voor Jean Brusselmans [online]
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/306775>

KWARTIERSTAAT BRUSSELMANS JEAN

1. Brusselmans Jean Baptiste, kunstschilder

° Brussel, 13/06/1884 (akte 2616)

+ Dilbeek, 09/01/1953 (L. Annaert)

zoon van Jean Baptiste (zie 2) en Henssens Elisabeth (zie 3)

x Brussel, 30/09/1911 (akte 1619) * met

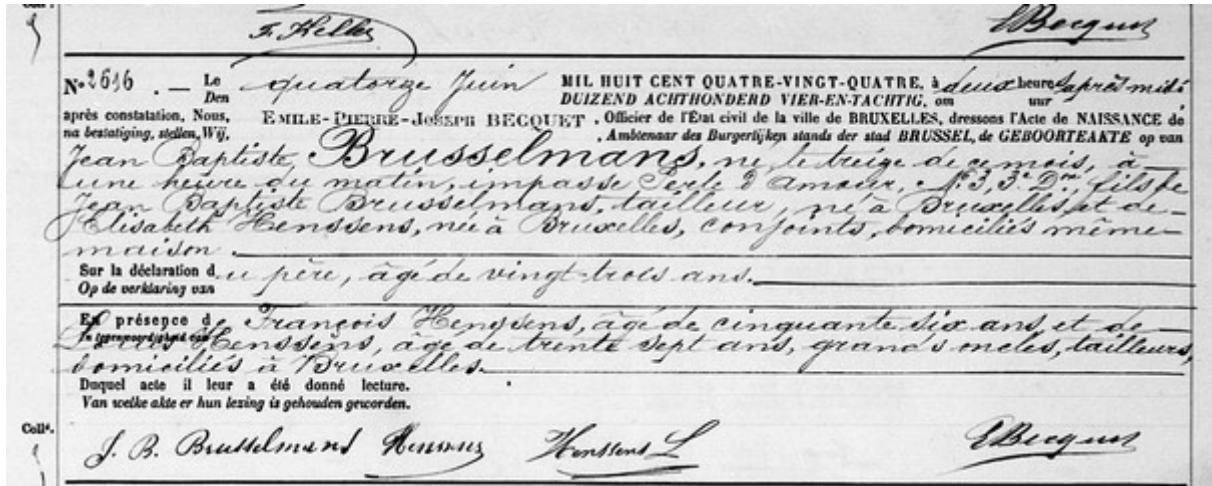
Frisch Justine Marie Léonie

° Brussel, 25/04/1889 (akte 1722)

+ Dilbeek, 20/03/1943 (L. Annaert)

dochter van Léopold en Verstraeten Marie Justine (zie kwartierstaat Frisch Justine)

* gewettigd kind bij huwelijk Brusselmans Armand , ° Sint-Jans-Molenbeek,
19/02/1911

Generatie 2 – ouders

2. Brusselmans Jean Baptiste, kleermaker

° Brussel, 23/03/1861 (akte 1402)

+ Anderlecht, 07/10/1921 (L. Annaert)

zoon van Petrus Josephus (zie 4) en Janssens Marie Elisabeth (zie 5)

x Parijs, 17/10/1882 (L. Annaert) met

3. Henssens Elisabeth

° Brussel, 16/01/1863 (akte 289)

+ Brussel, 13/06/1905 (akte 1905)

dochter van Jean Baptiste (zie 6) en Kiekx Jeanne Marie

Generatie 3 – grootouders

4. Brusselmans Petrus Josephus, kleermaker

° Sint-Agatha-Berchem, 14/12/1834 (akte 97)

+ Brussel, 02/09/1893 (akte 3253)

zoon van Petrus Josephus (zie 8) en Van Lancker Concordia (zie 9)

x Brussel, 17/01/1859 (akte 59) met

5. Janssens Maria Elisabeth

- Herentals, 19/11/1827 (*akte 95*)
- + Brussel, 02/07/1874 (*akte 2874*)
- dochter van Guillaume (zie 10) en Wils Maria Theresia (zie 11)

6. Henssens Jean Baptiste, kleermaker

- Brussel, 16/09/1833 (*akte 2785*)
- + na 1892 en voor 1902
- zoon van Gerard (zie 12) en Debruyn Elisabeth (zie 13)
- x Brussel, 22/11/1862 (*akte 1483*) met

7. Kiekx (Kickx) Jeanne Marie, dienstster

- Sint-Pieters-Leeuw, 21/03/1842 (*akte 34*)
- + na 1902 en voor 1906
- dochter van Hendrik (zie 14) en Vleugens (Bugens in huwelijksakte) Joanna Maria (zie 15)

Generatie 4 – overgrootouders

8. Brusselmans Petrus Josephus, kleermaker (*ménuisier bij geboorte zoon*)

- Grimbergen, 21/07/1810 (*blad 17v*)
- + Brussel, 22/05/1836 (*akte 1712*)
- zoon van Joannes Baptista en Uytdenhoef Joanna Petronella
- x Sint-Agatha-Berchem, 17/12/1831 (*akte 15*) met

9. Van Lancker Concordia, klermaakster (couturière en robe)

- Eine, 26/08/1810 (*akte 59*)
- + Sint-Jans-Molenbeek, 21/04/1866 (*akte 252*)
- dochter van Franciscus en Vanden Daele Alexandrina

10. Janssens Guillaume (Guilielmus), barbier

- Herentals, 30/01/1800 (10 Pluiose an 8) (*blad 12*)
- + Horst (Ned.), 24/10/1883 (*akte 86*)
- zoon van Joannes Baptista en Verboven Anna Theresia
- x Herentals, 17/03/1821 (*RA BS akte 40*) met

11. Wils Maria Theresia

- Olen, 06/02/1791 (*huwelijksakte*)
- + Herentals, 11/04/1846 (*akte 74*)
- dochter van Joannes Baptista en Verwimp Maria Catharina

12. Henssens Gerard

- Brussel, 02/07/1791 (*huwelijksakte*)
- + Brussel, 25/02/1860 (*akte 828*)
- zoon van Guillaume en De Koster Catherine
- x Brussel, 19/07/1820 (*akte 376*) met

13. Debruyn Elisabeth

- Brussel, 09/10/1802 (17 vendemiaire an 11) (*huwelijksakte*)
- + Brussel, 02/02/1864 (*akte 528*)
- dochter van Jean en Thienpont Marie Anne

14. Kiekx (Kickx) Hendrik, landbouwer

- Sint-Genesius-Rode, ca 1795 (33 j in 1828)
- + Sint-Pieters-Leeuw 15/04/1863 (*akte 39*)

zoon van Sebastianus en De Ridder Catharina
 x Sint-Pieters-Leeuw, 14/02/1828 (akte 5) met
 15. **Vleugens (Vlugge) Joanna Maria**, landbouwster
 ° Sint-Pieters-Leeuw, 10/05/1807 (akte 37)
 + Sint-Pieters-Leeuw; 10/01/1875 (akte 6)
 dochter van Vlugge Cornelia

KWARTIERSTAAT FRISCH JUSTINE

1. Frisch Justine Marie Léonie

° Brussel, 25/04/1889 (akte 1722)
 + Dilbeek, 20/03/1943 (L. Annaert)
 dochter van Léopold (zie 2) en Verstraeten Marie Justine (zie 3)
 x Brussel, 30/09/1911 met
Brusselmans Jean Baptiste
 ° Brussel, 13/06/1884 (akte 2616)
 + Dilbeek, 09/01/1953 (L. Annaert)
 zoon van Jean Baptiste en Henssens Elisabeth (zie kwartierstaat Brusselmans Jean)

Moeder *alleet* *Bequet*

N° 1722. — Le vingt six avril MIL HUIT CENT QUATRE-VINGT-NEUF. à une heure après midi.
 Den DUIZEND ACHTHONDERD NEGEN-EN-TACHTIG, ou vers

après constatation, Nous, EMILE-PIERRE-JOSEPH BECQUET, Officier de l'Etat civil de la ville de BRUXELLES, dressons l'Acte de NAISSANCE de
 na bestatiging, stellen Wij, Ambtenaar des Burgerlijken stands der stad BRUSSEL, de GEBORTEAKTE op van

Justine Marie Léonie Frisch, née le vingt cinq de ce mois, à une heure du matin, rue aux fleurs, n° 218, s^o 8°; fille de Léopold Frisch, dessinateur, né à Saint-Gilles, et de Marie Justine Verstraeten, née à Liège, conjoints domiciliés même maison.

Sur la déclaration d*u* père âgé de vingt huit ans. —
 Op de verklaring van

En présence d*e* Gemmaine Verstraeten, aïeul, tailleur, âgé de soixante ans, et de Ferdinand Verstraeten, gardien, âgé de trente et un ans, domiciliés à Bruxelles. —
 Bij tegenwoordigheid van

Duquel acte il leur a été donné lecture.
 Van welke akte er hun lezing is gehouden geoordeeld.

Bequet

Generatie 2 – ouders

2. **Frisch Léopold (Leopoldus)**, tekenaar, beeldhouwer
 ° Sint-Gillis (Brussel), 27/10/1860 (akte 199)
 + Evere, 27/10/1929
 zoon van Jean Baptiste (zie 4) en De Greef Thérèse (zie 5)
 x Brussel, 27/02/1886 (akte 238) met
3. **Verstraeten Marie Justine**, kleermaakster
 ° Lier, 27/07/1863 (akte 322)
 +
 dochter van Gummarus (zie 6) en Giels Cornelia (zie 7)

Generatie 3 – grootouders

4. **Frisch Jean Baptiste**, passementier (*borduurder*)

° Bever, 02/05/1828 (*akte 37*)

+ Brussel, 03/12/1901 (*akte 3975*)

zoon van Adrien Joseph (zie 8) en Rock (Derouck) Marie Pauline (zie 9)

x Ukkel, 14/01/1856 (*akte 2*) met

5. **De Greef Thérèse**

° Ukkel, 26/12/1829 (*akte 173*)

+ Brussel, 24/01/1889 (*akte 350*)

dochter van Jacques (zie 10) en Louckx Jeanne Catherine (zie 11)

6. **Verstraeten Gummarus**, kleermaker

° Lier, 20/07/1829 (*akte 248*)

+ Brussel, 04/02/1896 (*akte 440*)

zoon van Joannes Gummarus (zie 12) en Nauwlaerts Maria Catharina (zie 13)

x Lier, 24/08/1859 (*akte 86*)

7. **Giels Cornelia**, borduurster

° Emblem (Antw), 03/04/1835 (*akte 10*)

+ Brussel, 17/12/1905 (*akte 3759*)

dochter van Paulus (zie 14) en Huysmans Anna Maria (zie 15)

Generatie 4 – overgrootouders

8. **Frisch Adrien Joseph**, wever (tisserand)

° Deux-Acres, 14/09/1797 (*huwelijksakte*)

+ Ukkel ?, na 1856

zoon van Charles en Decatte Barbe

x Bever, 07/06/1827 (*akte 14*) met

9. **De Rouck (Rock) Marie Pauline**,

° Marcq, 04/12/1798 (14 frimaire an 7) (*huwelijksakte*)

+ Ukkel ?, na 1856

dochter van Jean Baptiste en Hulin Barbe Jeanne Lucie

10. **De Greef Jacobus**, wever, blanchisseur

° Ukkel, 17/12/1790

+ Ukkel, 11/01/1865 (*akte 6*)

zoon van Louis en Van Haelen Anne

x Ukkel, 17/09/1818 (*akte 25*) met

11. **Louckx Jeanne Catherine**,

° Dworp, 10/11/1790

+ Ukkel, 27/01/1866 (*akte 20*)

dochter van Chrétien en Van Craenem Elisabeth

12. **Verstraeten Joannes Gummarus**, muzikant

° Lier, 20/01/1804 (29 nivose an 12) (*huwelijksakte*)

+ Lier, 22/04/1872 (*akte 224*)

zoon van Jan Baptist Antoon en Cuypers Rosalie

x Lier, 22/01/1829 (*akte 3*) met

13. **Nauwlaerts Maria Catharina**,

° Lier, 27/11/1806 (*huwelijksakte en overlijdensakte*)

+ Lier, 01/09/1834 (*akte 285*)
dochter van Gummarus en Van Blommen Coletha Josepha

14. **Giels Paulus**, landbouwer

° Poederlee, 26/10/1780 (*huwelijksakte en overlijdensakte*)
+ Lier, 08/10/1857 (*akte 287*)
zoon van Cornelius en Verholen Anna Catharina
x2 Lier, 11/08/1825 (*akte 71*) met

15. **Huysmans Anna Maria**

° Lier, 21/09/1802 (*huwelijksakte en overlijdensakte*)
+ Lier, 01/04/1859 (*akte 158*)
dochter van Egidius en Van Haeijen Adriana

Bronnen:

Annaert Luc, Twee stammen 'Brusselmans' in en rond Steenhuffel
Rijksarchief, Burgerlijke stand
Rijksarchief, Zoeken naar personen
Familysearch, Burgerlijke stand

BRUSELMANS MICHEL LUDOVICUS (1886-1960)

Michel Brusselmans (° Parijs, 12 februari 1886 - + Brussel, 20 september 1960) was een Belgisch componist.

Michel Brusselmans werd geboren in een Belgische familie uit de Brusselse Marollen die zich tijdelijk in Parijs had gevestigd en was de jongere broer van de schilder Jean Brusselmans. Het gezin keerde in 1894 terug naar de Belgische hoofdstad. Michel Brusselmans studeerde aan het Koninklijk Conservatorium van Brussel bij Gustave Huberti en Edgar Tinel en vervolgde zijn studies bij Vincent d'Indy aan de Schola Cantorum van Parijs en uiteindelijk weer in Brussel bij Paul Gilson. In 1911 won hij de Prix de Rome en drie jaar later werd hem de Agniesz-prijs toegekend voor zijn symfonisch gedicht Helena van Sparta. Hij doelde erop om een carrière uit te bouwen als orkestviolist en dirigent, maar deze droom moest hij opgeven vanwege oogproblemen. In 1921 trok Brusselmans naar Parijs waar hij kluste voor de muziekuitgever Édouard Salabert. Die zag al snel het talent van Brusselmans en vroeg hem muziek voor stomme films te schrijven. Het was massaproductie, die nog eens anoniem geschiedde. In totaal zou Michel Brusselmans zo'n zevenhonderd werken voor stomme films schrijven, variërend van heel korte geluidsfragmenten tot grotere partituren. Salabert gebruikte de stukken voor verschillende films. Het bekendste stuk in dit genre werd geschreven voor *The Mummy* uit 1932. Brusselmans hield aan deze opdracht een grote orkestrale vaardigheid over, die hem later van pas kwam in composities als *Bruits d'usine*, *Bruits d'avions* en *The railway*. Bovendien leverden de opdrachten van Salabert hem een vast inkomen op, dat hem in staat stelde een huis in de Provence te kopen. Hier kon hij in alle rust werken aan zijn vaak impressionistisch getinte muziek. Ook liet zij zich inspireren door zijn nieuwe woonomgeving, zoals in de

Scènes provençales uit 1931. In de jaren dertig ontstonden onder meer zijn Symfonie no. 2, het oratorium Jésus en een concert voor orgel en orkest.

De Tweede Wereldoorlog dwong de componist om terug te keren naar Brussel, waar hij aan de slag ging als arrangeur bij Sender Brüssel, de omroep van de Duitse bezetter. Die werkzaamheden leidden na de oorlog tot een controverserond de componist en zijn eventuele collaboratie met de Duitsers. Na de oorlog keerde hij terug naar Frankrijk waar hij vrij snel weer een plaats in het muzikleven kreeg. De dirigent Manuel Rosenthal zette zich in voor een uitvoering van Brusselmans' tweede symfonie, waarmee hij de componist weer op de kaart zette. Brusselmans verruilde zijn huis in de Provence voor een in Spanje. Hij vestigde zich in Alicante. Hier werkte hij aan onder meer zijn Symfonie no. 3 en Psalm 57.

Na zijn overlijden werd Brusselmans, ondanks zijn langdurig verblijf in Frankrijk en Spanje genoemd als een vooral Vlaamse componist.

Michel Brusselmans componeerde orkestmuziek, kamermuziek, liederen, koormuziek, toneelmuziek, radiowerk en filmmuziek. Zijn oeuvre is impressionistisch van aard en veelal programmatisch. (1)

Bron:

(1) *Wikipedia*

Gilbert Buyst

Publicatie: Gilbert Buyst, Snikbergstraat 46 – 1700 Dilbeek

Redactie: gilbert.buyst@skynet.be

Voorzitter: Alfons Depester

e-mail: info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

website: <http://fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be>

Zetel: Kleinekapellaan, 66 te 1700 Dilbeek

[Volg ons op](#)

